

Foundations of Halacha 11.2 - The Permitted Melachot and their Exceptions

<p>1. <u>Parshat Bo 12:15</u></p> <p>On the first day there shall be a holy convocation and on the seventh day shall be a holy convocation to you. No work may be done on them, except for what must be eaten for any person - only that may be done for you.</p>	<p>פרשת בא פרק יב</p> <p>(ט) וּבְיוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יְהִיָּה לָכֶם כָּל מְלָאכָה לֹא יַעֲשֶׂה בָהֶם אֶךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יַעֲשֶׂה לָכֶם :</p>
<p>2. <u>Gemara Ketubot 7a</u></p> <p>R Yehuda allowed having initial marital relations on Yom Tov. R Papi said in the name of Rava: Do not infer that it is on Yom Tov that it is permissible, but on Shabbat it is forbidden; the same law applies, that on Shabbat it is also permissible, and the case in question happened to occur this way. R Papa said in the name of Rava: On Yom Tov, it is permissible; on Shabbat, it is forbidden R Papi said to R Papa: What is your thinking? [That it is permissible on Yom Tov because of the principle that] “<i>Since making a wound was permitted for food-related purposes, it was also permitted for non-food-related purposes</i>”? But if so, it should be permissible to [burn] fragrance on Yom Tov, for “<i>since burning was permitted for food-related purposes, it was also permitted for non-food-related purposes</i>”? He said to him, about you[r question], the Torah states, “<i>except for what must be eaten for any person</i>” – something which has equal worth to any person. R Acha the son of Rava said to R Ashi: But if so, If he happened upon a deer on Yom Tov, since it is does not have equal worth to every person, let us also say that it is forbidden to slaughter it! He said to him: I meant, “<i>Something which is an equal need to every person.</i>” A deer [fulfills] a need for every person.</p>	<p>תלמוד בבלי מסכת כתובות דף ז עמוד א</p> <p>רב יהודה שרא למיבעל בתחלה ביו"ט. אמר רב פפי משמיה דרבא: לא תימא ביו"ט דשרי, הא בשבת אסור, דהוא הדין דאפילו בשבת נמי שרי, ומעשה שהיה כך היה. רב פפא משמיה דרבא אמר: ביו"ט שרי, בשבת אסור. א"ל רב פפי לרב פפא: מאי דעתך? מתוך שהותרה חבורה לצורך - הותרה נמי שלא לצורך, אלא מעתה, מותר לעשות מוגמר ביו"ט, דמתוך שהותרה הבערה לצורך - הותרה נמי שלא לצורך! אמר ליה, עליך אמר קרא: + שמות י"ב+ אך אשר יאכל לכל נפש, דבר השוה לכל נפש. אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי: אלא מעתה, נזדמן לו צבי ביו"ט, הואיל ואינו שוה לכל נפש, ה"נ דאסור למשחטיה! אמר ליה: אנא דבר הצורך לכל נפש קאמינא, צבי צריך לכל נפש הוא.</p>
<p>3. <u>Rashi</u></p> <p>For a food-related need – such as ritual slaughter. Fragrance – fragrant herbs on the fire to give a scent to the utensils and the clothes. About you[r question], the Torah states, “<i>except for what must be eaten for any person</i>” – something which has equal worth to any person – is permitted, and marital relations is an equal need to every person, but fragrance is only for those with delicate tastes.</p>	<p>רש"י</p> <p>לצורך - אוכל נפש כגון שחיטה. מוגמר - בשמים על האש לגמר את הכלים ואת הבגדים. עליך אמר קרא לכל נפש דבר השוה לכל נפש - מותר ובעילה שוה לכל אבל מוגמר אינו אלא למפונקים.</p>
<p>4. <u>Tosefot</u></p> <p>“<i>Since it was permitted for food-related purposes, it was also permitted for non-food-related purposes</i>” – providing that it fulfills a need for the enjoyment of the day or a need to fulfill a mitzvah on Yom Tov, such as the case of carrying a child to circumcise him, a Torah scroll to read from it and a Lulav to fulfill the mitzvah with it. However, [a melacha done] not for any need of the day at all, is not permitted. For example, one who carries out stones would be liable. ..This that Beit Shammai and Beit Hillel disagree about the case of cooking the <i>gid hanasheh</i> (sirloin vein) – according to Beit Shammai, who do not hold of “<i>Since...</i>”, he is liable to receive lashes; according to Beit Hillel, who hold of “<i>Since...</i>”, he is not liable to receive lashes – one must say that even though it is</p>	<p>תוספות מסכת כתובות דף ז עמוד א</p> <p>מתוך שהותרה לצורך - פירוש לצורך אוכל נפש הותרה נמי שלא לצורך אוכל נפש ובלבד שיהא צורך הנאת היום או צורך קיום מצוה ביו"ט כההיא דהוצאת קטן למולו וספר תורה לקרות בו ולולב לצאת בו (ביצה דף יב.) אבל שלא לצורך היום כלל לא כמו הוצאת אבנים דמיחייב...והא דפליגי ב"ש וב"ה (ביצה דף יב:) במבשל גיד הנשה ביו"ט ואכלו דלבי"ש דלית להו מתוך לוקה ולבי"ה דאית להו מתוך אינו לוקה צריך לומר אע"ג דלא חשיב אוכל נפש משום איסור דרכיב</p>

<p>not considered a food related need, because of the prohibition that overlies it, it is still fulfilling a need of the day since he is eating it. It appears to R”I that carrying a baby to walk casually is considered a need of the day.</p>	<p>עליה מכל מקום צורך היום הוא כיון דאכיל ליה ונראה לר”י דהוצאת תינוק לטייל הוי צורך היום</p>
<p>5. <u>Responsa Chelkat Yaakov Miscellaneous Topics Chap. 1</u></p> <p>Pertaining to your question as to why Milah not done in its proper time does not override Yom Tov... [for we should say:] <i>since [inflicting a wound through] slaughter was permitted for food-related purposes, Milah was also permitted for non-food-related purposes</i>”?</p> <p>However, according to me, there is no place for a question at all. We learn out (Shabbat 24b) “only that” – <i>and not Milah not done in its proper time</i>. That being so, the scripture has revealed that Milah not done in its proper time is prohibited, and we don’t say “<i>Since...</i>” either.</p>	<p><u>שו”ת חלקת יעקב עניינים שונים סימן א ד”ה בדבר קושייתך</u></p> <p>בדבר קושייתך במילה שלא בזמנה דאינה דוחה יום טוב... ידחה מילה שלא בזמנה מתוך שהותרה שחיטה לצורך הותרה נמי מילה (שהיא כמלאכת חבורה... ב) אכן באמת לדידי אין כאן התחלת קושיא כלל, כיון דבשבת כ”ד ב’ ילפינן מלבדו ולא מילה שלב”ז, אם כן גלי קרא דמילה שלב”ז אסור ולא אמרינן נמי מתוך,</p>
<p>6. <u>Gemara Beitzah 22a</u></p> <p>R Abba bar Marta asked of Abayei: What is the law regarding extinguishing a candle to [allow] marital relations? He said to him:...It is possible to overturn a vessel on top of it. If he does not have a vessel, what [is the law]? He said to him: It is prohibited.</p>	<p><u>תלמוד בבלי מסכת ביצה דף כב עמוד א</u></p> <p>בעא מיניה אבא בר מרתא מאביי: מהו לכבות את הנר מפני דבר אחר? - אמר לו: ... - אפשר לכפות עליו את הכלי. - אין לו כלי מאי? - אמר ליה: אסור.</p>
<p>7. <u>Rashba</u></p> <p>If he does not have a vessel, what [is the law]? He said to him: It is prohibited. – If you will say: Let us say here, <i>Since extinguishing was permitted for food-related purposes, it was also permitted for non-food-related purposes</i>” for this fulfills an equal need for every person, as we say in Ketubot that it is permissible to have initial marital relations on Yom Tov because of the principle that] “<i>Since making a wound was permitted for food-related purposes, it was also permitted for non-food-related purposes</i>”? One can respond: The type of extinguishing done for food-related purposes is a part of the regular preparation, such as in meat that is on coals, and it is part of the very action. So too, is the wound made from initial marital relations. However, extinguishing the candle is not from the direct needs of the relations. This is similar to extinguishing a wood chip so that the house should not become smoky [, which is prohibited].</p>	<p><u>חידושי הרשב”א מסכת ביצה דף כב עמוד א</u></p> <p>אין לו כלי לכפות עליה מאי אמר ליה אסור. וא”ת לימא הכא מתוך שהותר כבוי לצורך הותר נמי שלא לצורך דהוא דבר השוה לכל נפש וכדאמרינן בריש פ”ק דכתובות דמותר לבעול לכתחלה ביי”ט ואע”ג דקא עביד חבורה דמתוך שהותרה חבורה לצורך הותרה נמי שלא לצורך, וי”ל דכבוי לצורך אוכל נפש היינו אורחיה כבשרא אגומרי ומגופו של מעשה הוא וכן חבורה של בעילה אבל כבוי הנר משום דבר שאינו מצרכי התשמיש וזה דבר אחר ככבוי הבקעת בשביל שלא יתעשן הבית.</p>